

PRIAMA CESTA K POLEXITU! Prevratné rozhodnutie poľského Ústavného súdu: Články zmlúv s EÚ nie sú v súlade s poľskou ústavou. Verdikt celkom spochybnil prednosť legislatívy EÚ pred poľskými zákonmi!

- CZ24 News | 8. října 2021

POLSKO: Poľský Ústavný súd vo štvrtok rozhodol, že niektoré články zmlúv s Európskou úniou nie sú v súlade s poľskou ústavou. Verdikt tak spochybňuje prednosť legislatívy EÚ pred poľskými zákonmi. Mnoho pozorovateľov v Poľsku považuje štvrtkové rozhodnutie Ústavného súdu za "priamu cestu" krajiny k vystúpeniu z EÚ – takzvanému polexitu.

Proti väčšine hlasovali iba dvaja zo 14 sudcov. Podľa vyjadrenia súdu členstvo krajiny v EÚ a ratifikovanie príslušných zmlúv neznamená, že súdne orgány EÚ by mali mať zvrchovanú moc nad Poľskom.

Verdikt poľského Ústavného súdu predchádzalo niekoľkomesačné súdne konanie, v ktorom prezident, predstavitelia vlády a parlamentu často zdôrazňovali, že poľská ústava má prednosť pred legislatívnymi normami Únie a rozsudky Súdneho dvora EÚ sú niekedy v konflikte s poľským právnym poriadkom.

Námestník poľského ministra zahraničných vecí Pawel Jablonski ešte pred zverejnením rozsudku zdôraznil, že takýto verdikt by nešiel proti zmluvám o členstve Poľska v EÚ, avšak by ich účinnosť presnejšie definoval v prípadoch podobným tým, keď súdy vo viacerých krajinách nevyhoveli rozsudkom európskeho súdu.

Poľský Ústavný súd sa začal zaoberať touto záležitosťou v júli na podnet premiéra Mateusza Morawieckiego v súvislosti s vymenúvaním sudcov a verdiktom Súdneho dvora EÚ, že legislatíva Únie má prednosť pred poľskými zákonmi. Brusel zase vníma poľský Ústavný súd ako spolitizovaný, poukazujúc na spriaznenosť viacerých sudcov s vládou vrátane predsedníčky súdu Julie Przyłębskej.

Eurokomisia: Rozhodnutie vyvoláva vážne obavy

Európska komisia vo štvrtok v reakcii na verdikt poľského Ústavného súdu oznámila, že využije všetky prostriedky, ktoré má k dispozícii, aby zabezpečila rešpektovanie ustanovení európskeho práva.

Eurokomisár pre spravodlivosť Didier Reynders na online brífingu tlmočil „veľké znepokojenie“ EK v súvislosti s týmto verdiktom. „Náš postoj k nadradenosti európskeho práva je veľmi jasný. Európske právo je základom Európskej únie. Rozhodnutia súdu EÚ sú záväzné pre všetky vnútroštátne súdne orgány,“ dodal Reynders. Zároveň poznamenal, že je príliš skoro komentovať podrobnosti rozhodnutia poľského Ústavného súdu.

„Rozhodnutie poľského Ústavného súdu si podrobne preštudujeme a následne rozhodneme o ďalších krokoch. Komisia v prípade potreby využije svoje právomoci podľa Zmlúv o fungovaní EÚ na

zabezpečenie jednotného uplatňovania a integrity práva Únie,” uvádza sa vo vyhlásení eurokomisie.

Vyhlásenie zároveň spresňuje, že EÚ je spoločenstvom založeným na hodnotách a práve, ktoré platia vo všetkých členských štátoch. Komisia zdôraznila, že práva Európanov podľa Zmlúv o fungovaní EÚ musia byť chránené bez ohľadu na to, kde v Európskej únii žijú.

Európska komisia v uplynulom období opakovane kritizovala poľské vedenie, a to aj vo vzťahu k súdnemu systému v Poľsku.

Prívrženci EÚ protestovali proti verdiktu súdu

Pred budovou poľského Ústavného súdu vo Varšave sa vo štvrtok podvečer zišli desiatky ľudí, aby protestovali proti verdiktu, že niektoré články zmlúv s Európskou úniou nie sú v súlade s poľskou ústavou.

Demonštranti vo Varšave mali v rukách vlajky Poľska a EÚ a transparenty s nápismi „Neústavný súd“, „Sme Európania“, „Máme radi EÚ“, „Polexit = darček pre Putina“. Viacerí držali brožované vydania Ústavy Poľskej republiky, napísal denník Gazeta Wyborcza.

Foto: SITA/AP, Czarek Sokolowski

Ľudia protestujú pred poľským Ústavným súdom vo Varšave 7. októbra 2021

Mnoho pozorovateľov v Poľsku považuje štvrtkové rozhodnutie Ústavného súdu za „priamu cestu“ krajiny k vystúpeniu z EÚ – takzvanému polexitu.

Hovorca poľskej vlády Piotr Müller však vo štvrtok túto interpretáciu odmietol, pričom poukázal na to, že v mnohých západných krajinách – vrátane Nemecka a Francúzska – došlo k analogickým súdnym rozhodnutiam.

Verdikt Ústavného súdu však môže mať vplyv i na pridelovanie eurofondov pre Poľsko vrátane peňazí z Plánu obnovy pre Európu. Poľsko z neho môže získať asi 58 miliárd eur: 23,9 miliardy eur vo forme grantov a 34,2 miliardy eur v pôžičkách.

Poľsko už predstavilo plán prerozdelenia týchto prostriedkov, ten však musí schváliť Brusel, čo sa zatiaľ nestalo. Poľská opozícia sa domnieva, že vedenie krajiny použije verdikt Ústavného súdu aj na spochybnenie rozhodnutí súdov EÚ týkajúcich sa kontroverznej reformy súdnictva v Poľsku.

[zväčšiť](#)

Ľudia protestujú pred poľským Ústavným súdom vo Varšave 7. októbra 2021